

SPELEN TEGEN COMPUTERWERELDKAMPIOENEN

Binnenkort vindt in Keulen het 5e wereldkampioenschap Computerschaak plaats (11-15 juni). Omdat het zo dichtbij ons land gehouden wordt is een nadere aankondiging op zijn plaats. Het toernooi wordt verspeeld bij de computertentoonstelling van de "Kölner Messe", terwijl de "spelers" (de geestelijke vaders van de programma's) verblijven in het Dom Hotel, Domkloster 2a, 5000 Koln 1, alwaar een gedeelte van de activiteiten plaatsvindt. De Messe is 10 minuten lopen van het Domhotel. Er worden vijf ronden volgens het zwitserse systeem gespeeld, elke dag één. Het speltempo bedraagt veertig zetten in twee uur, gevolgd door twintig zetten per uur. Iedere ronde begint om 10.00 uur en duurt tot 18.00 uur. Op woensdag 11 juni wordt op de ICCA Triennial Meeting (aanvang 18.15 uur) een nieuw bestuur van de ICCA (International Computer Chess Association) gekozen. Kandidaten zijn: I.M. David Levy (President), Prof. dr. T.A. Marsland (Vice President), Dr. J. Schaeffer (Secretary-Treasurer). Een wetenschappelijke bijeenkomst met als leidraad het thema: 'Selektief Zoeken tegenover Brute Kracht' wordt op zaterdagavond 19.00 uur gehouden. Er zijn zes lezingen (drie voor elke zijde van de discussie). Onze landgenoot Prof. dr. A.D. de Groot is eregast van de ICCA. Hij zal een voordracht houden over intuïtie (duidelijk de selektieve kant innemend).

Het wereldkampioenschap

De deelnemende programma's zullen strijden om de titel 'Computerschaak wereldkampioen

■ JAAP VAN DEN HERIK

1966'. Het toernooi staat open voor alle soorten programma's, draaiend op microcomputers of op supercomputers. Tot op heden zijn vier WK-toernooien verspeeld, met als resultaat vier verschillende wereldkampioenen, te weten: KAISSA (Stockholm, 1974; V.L. Arlazarov, G.M. Adelson-Velsky, A.R. Bitman en M.V. Donskoy), CHESS 4.6 (Toronto, 1977; L.R. Atkin en D.J. Slate), BELLE (Linz, 1980; K.L. Thompson en J.H. Condon), CRAY BLITZ (New York, 1983; R.H. Hyatt, A. Gower en H. Nelson). Degenen die de vooruitgang in de computerschaakwereld nauwlettend gevolgd hebben, verwachten dat Keulen een nieuwe wereldkampioen zal opleveren, nl. HITECH (van Hans Berliner en zijn team, Carnegie-Mellon University). Op de sluitingsdatum voor aanmelding (1 april) hadden zich 20 programma's aangemeld. Het organisatiecomité heeft zich het recht voorbehouden dit aantal uit te breiden tot 24. Bekende programma's die ontbreken op de deelnemerslijst zijn: ex-wereldkampioen BELLE, CHAOS, FIDELITY, MERLIN en NUCESS.

De speelsterkte

In het komende toernooi zal de speelsterkte van de wereldkampioen stellig weer flink toegenomen zijn ten opzichte van CRAY BLITZ in 1983. Er lijkt bovendien nog geen rol van betekenis weggelegd voor de kleine commercieel verkrijgbare computers. De algemene verwachting is dat zij het ondanks hun recente opmars toch zullen moeten afleggen tegen de giganten HITECH en CRAY BLITZ.

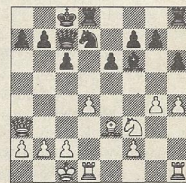
HITECH heeft op dit moment een US-rating van 2352, of zoals Berliner schrijft 'gecorrigeerd naar Europese maatstaven toch een rating in de buurt van de 2250'. Hieronder geven we een recente partij (gespeeld op 15 maart 1986), waarin de speelsterkte duidelijk naar voren komt. De partij werd gespeeld in de eerste ronde van het 'Blue en Gold' toernooi (Pittsburgh), waarin HITECH met 3 uit 4 eindigde. Het programma verloor slechts van Ivanov (2580) die met 4 uit 4 eindigde.

Wit: HITECH

Zwart: Alex Milson (2169)

Pittsburg, Blue en Gold toernooi, 1986

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Pc3 dxe4 4. Pxe4 Lf5 5. Pg3 Lg6 6. Pf3 Pd7 7. h4 h6 8. Ld3 Lxd3 9. Dxd3 Dc7 10. Le3 Pgf6 11. 0-0-0 e6 12. Pe4 Le7 13. Pxf6 + Lxf6 14. g4 0-0-0 15. Da3

15. ..., Pb6 16. Dxa7 Pc4 17. g5 Pxe3 18. fxe3 Le7 19. Pe5 Thf8 20. Thf1 hxg5 21. Da8 + Db8 22. Dxb8 + Kxb8 23. Pxf7 gxh4 24. Pxd8 Txd8 25. Tf7 Lf6 26. Tf1 Th8 27. e3 h3 28. e4 e5 29. d5 Th4 30. d6 Txe4 31. Tf8 + Ka7 32. T8xf6 Zwart geeft het op.

US team-kampioenschap

In 1986 heeft er opnieuw een computer-team deelgenomen aan het US-Amateur team-

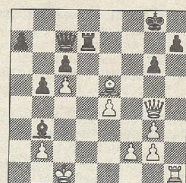
kampioenschap. Het team haalde 9 punten uit 6 wedstrijden. HITECH speelde aan bord 2 en scoorde 5½ (uit 6). Ex-wereldkampioene BELLE scoorde 5 (uit 6).

Wit: Stan Kotylar (1976)

Zwart: BELLE

US Team kampioenschap 1986

1. d4 d5 2. e4 e6 3. Pc3 e6 4. exd5 exd5 5. Dc2 g6 6. e3 Pf6 7. Ld3 Ld6 8. Pge2 Dc7 9. Ld2 Le6 10. Pg3 Lxg3 11. hxg3 0-0 12. 0-0 Pa6 13. Pa4 b5 14. Pe5 Pxe5 15. dxe5 Pe4 16. Lxe4 dxe4 17. Dxe4 Lxa2 18. Lc3 f6 19. Td6 Ld5 20. Dg4 Tad8 21. Txf6 Txf6 22. Lxf6 Td7 23. e4 Lb3 24. Le5

24. ..., Dd8 25. Ld6 Tf7 26. f4 b4 27. f5 Da5 28. Kd2 Da2 29. Le5 Td7 + 30. Ke3 Ld1 31. Dg5 Dc4 32. Txd1 Txd1 33. Df6 Te1 + Wit geeft het op.

Wit: BELLE

Zwart: David Flooren (2240)

US Team kampioenschap 1986

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Pc3 dxe4 4.

Pxe4 Pd7 5. Lc4 Pgf6 6. Pg5 e6 7. De2 Pb6 8. Lb3 h6 9. P5f3 a5 10. a3 a4 11. La2 c5 12. c3 Dc7 13. Ph3 g5 14. dxc5 Lxc5 15. Pd4 Ld7 16. f4 g4 17. Pf2 0-0-0 18. Pxc4 Pxc4 19. Dxc4 e5 20. Pf5 Thg8 21. Dh5 exf4 22. Lxf7 Tg5 23. Dxc6 Txf5 24. Ld2 De5 + 25. Kd1 Txf7 26. Kc1 Le3 27. Td1 Lf5. Wit geeft het op. O tempora, o mores (o tijden, o gewoonten), hoelang zullen mensen nog in staat zijn de sterkste programma's op deze wijze te overwinnen? Een nodige voorwaarde is toch altijd een US-rating van 2240. Binnenkort weten we meer.

Schakend Nederland - juni 1986
Prof. dr. H.J. van den Herik: Spelen tegen computerwereldkampioenen
(Hitech en Belle)